

قايراتانا ۋتۈسپ، ماشاقاتنى تۋيندەردى شەشتى

— شىنجاڭنىڭ كۇش ـ قۋاتتى ۋيىستىرىپ، ۋىر كەدەيلىكپەن شايقاس جاساعاندىعى تۋرالى

□ شىنخۇا اگەنتىىڭنىڭ ئىلشىشى شۇي شىڭ شەشۋشى شايقاس جىلى، وڭتۇستىك شىنجاڭدا ۱۱الى دە كەدەيلىك قالپالىى ىنىبا ـ ىان 10 كەدەي ۋدان بار . يىىل كوكتەمىنەن بەرى، ۱۲ چاقتاعى كۇشتەر اناغۇرلىم ەسە ـ لىپ قۇلىشىپ، ارقاۋدى مىقتاپ شىراتىپ، قايراتانا ۋتۈسپ، وڭتۇستىك شىنجاڭدا ۋىر كەدەيلىكپەن شايقاسۇعا كۇش ۋيىس ـ تىردى .

ەسلەپ قۇلىشىنىس جاساپ، كەدەي ـ لىكىنىڭ ماشاقاتنى تۋيندەرىن شەشۇگە سەرت بەردى

3 ـ ايدىڭ 28 ـ كۇنى چاڭا تىيتى ايد ـ دارشا ۋيرۇس وكپە قاينۇ نىدەنىتىڭ چاە ـ دايى چاقسارا باستادى، تىانچىن چىنكىن مال شارۋاشلىعى تويى شەكىتى سەرىكتەستە ـ گىنىڭ تەخنىگى ۋاڭ حۇيىن وڭتۇستىك شىنجاڭنىڭ كەريا ۋدانىنداعى شىۋول ۋىد ـ لىنا اسعسى قايتىپ كەلدى . كاسپورىننان شىنجاڭغا كومەككە كەلگەن كادر، تەخنىك قىزمەتكەرى رەتىندە، ول كەدەي ەگىنىش ـ لىردىڭ قوين چاقسى باغۇدامى سۇيەنىشى ەدى .

يىىلدان بەرى، شىنجاڭ كەدەيلىك قالپالىى ىنىباعان 10 كەدەي ۋداندا شايد ـ قاستى باسى ـ قاسنىدا قاداعالاپ قالپالەس ـ تان، ونان دا ماڭزىدىسى، ۋاڭ حۇيىن سياقتى نەشە ون مىڭداعان كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ كادرى ۋيرىنىشى شەپكە اتنا ـ نىپ، وڭتۇستىك شىنجاڭ سىندى وسى كەدەيلىكىنىڭ ماشاقاتنى ۋتۋيىنىن شەشۇگە سەرت بەردى .

ياركەن ۋدانى ۱دوڭباتى ۋبلى جو ـ عارى ايكول قىستاعنىڭ ۋيرىنىشى شۇجىيى يۇي پىڭغى كوكتەم مەرەكەسىنەن قازىرگە دەيىن كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋدىڭ ۋير ـ رىنىشى شەبىنىدە قارىبالاس ۋجۇر . ”ول بىزگە كومەكتەسىپ، كوكونىس ەگەنن كا ـ سپورىنئاردى ەنگىزدى، سونداي ـ اق جۇمىستاندىردى شەشتى“ ، ـ دەپ ۋسو ـ زىن ساباقتاعان قىستاق تۇرغىنى ماھەتپەين وشۇر؛ شۇچى كوكتەم مەرەكەسىندە دە ۋيىنە قايتپاي، قازىرگە دەيىن قىستاقنا قارىبالاس ۋجۇر . ـ دەدى .

ول باسقاعا قولى بوساماي قالغان ـ دى .

بارقت كۇلىن ۱زى تاماشالاۋعا، ۱زى جەۋگە كەلەدى، ەكونوميكالىق قۇنى جوعارى . وڭتۇستىك شىنجاڭنىڭ كلىپاتى دا بارقت كۇلىنىڭ ۋوسپ ـ جەتلىۋىنە لايىق ـ تى . سونمەن جەرگىلىكتى ورنىداعى كەدەي ـ لىردى سۇيەمەلدەۋ كادرلارى ۋير جولىدى ويلاپ تاپتى، ول بولسا ەگىشى وتباسلا ـ رىن بارقت كۇل ەكۇگە جەتەكتەۋ . وسى ۋۇشىن تاغى ارناۋلى مامان ۋسىنىس ەتىپ، ساتىپ ۋۇشى سەرىكتەستىكتەردى ەنگە ـ زىپ، چاقسى ەكۇگە، ساتۇعا شىنايى كەپىل ـ ەندى ەتتى .

”بارقت كۇلى پىسىپ ـ جەتلىگەن ەزگىلدە كاسپورىنئار كەلىپ ۱ار كىلوگ ـ رامىن 1.05 يۇان باعامەن ۋير تۇتاس ساتىپ الادى“ . نۇرمانكۇل بلىتىر وسى 3 ۋو جەردەگى بارقت گۇلدەن 7500 يۇان كىرىس كىرگىزگەندىگىن ايتتى .

۱ربر وتپاسى ۋۇشىن ۱دال سۇيەمەل ـ دەپ كەدەيلىكتەن ارلىتۇ ۱دەدى، كەدەي ـ لىردى دالپە ـ ۱دال سۇيەمەلدەۋ ماسەلە ـ سىندەگى ماڭزىدىسى . كەدەي خالىقتىڭ تۇرلىشە چاغدايىنا مەگزەس، شىنجاڭ باسقا سالاعا ويىستىرىپ جۇمىستاندىرۇ، سول جەردىڭ وزىندە كاسپ سالاسىن دامىتۇدان سىرت، تاغى قىزمەت وتەۋدى ساتىپ ۋۇ، شەكارا كۇزەتۇشىسەن ايناىلدىرۇ، ەكو ـ لوگيالىق تولەم بەرەۋ، كەدەيلەردى قونىس جاڭالاپ سۇيەمەلدەۋ سياقتى كوپ ۋتۇرلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ شا ـ راسىن اتقاردى .

تابىستى بەكەمدەپ، كەدەيلىكتەن ارلىتۇدى ورنىقتىردى

كەدەيلىكتەن ارلىتۇ تابىسىن بەكەم ـ دەۋ، كەدەيلىكتەن ارلىغان وتباسلاردىڭ قايتالاي كەدەيلەسۋىنەن ساقىتانۇ ۋۇشىن، ۋيرىنىشى شەتپىگى ”كەدەيلىكپەن شايقانە ـ قان“ قىزمەتكەرلەر ارقاۋدى ونان ارى مىقتاپ شىراتتى، بوساڭسەمادى .

حوتان قالاسى جىيا ۋبلى سۇيىالاڭغار قىستاعىنىڭ ۋيرىنىشى شۇجىيى مۇختار وشۇر تايباۋدا وتپاسى سايبىن احوال ۋعىسىپ، قايتالاي كەدەيلەسۇدەن ساقىتانۇدى تۇجە ـ رىمداۋمەن قارىبالاس بولدى . ”ەڭبەككۇشى بارلارىن جۇمىستانۇعا جەتەكتەپ، ەڭبەككۇ ـ شى جوقتارعا قۇتقارۇ ـ كومەكتەسۇ تەبىسىن

ۋرەفورما، دامۇ، ورنىقىلىق قىزمەتتەرىن ۋير نۇتاس جوسپارلاپ، ويداعىداي يگەرەيىك

ارتتىرىپ، وسى ەگىشى وتباسلارنىڭ كە ـ

رىستەرىن ورنىقتى ارتتىرۇنا، قايتالاي كە ـ دەيلەسۇ حاۋىپ ـ قاتەرىنەن ارملۇنا كەپىل ـ ەندى ەتتىك“ .

سۇيىالاڭغار قىستاعى 2018 ـ جىلى تۇتاس قىستاق بوينىشا كەدەيلىكتەن ارلىۇ ـ دى جۇزەگە اسردى . يىىل كوكتەم كىرگەن ـ نەن بەرى، جەرگىلىكتى ورىن شىنجاڭنىڭ ”ۋتورى ۋتۇستى“ قايتالاي كەدەيلەسۇ ـ دەن، كەدەيلەسۇدەن ساقىتانۇدى قاداعالاۋ، ساقىتاندىرۇ مىحانيزىمى بوينىشا، ”قىزىل ۋتۇستى ساقىق سىگىنالى“ بەلگىسى قويد ـ ەان 45 ەگىشى وتپاسىن تاڭداپ شىعەپ، سۇيەمەلدەۋ شاراسىن اتقاردى .

قايتالاي كەدەيلەسۇدەن ساقىتانۇ ۋۇشىن، شىنجاڭ تاغى كەدەيلىكتەن ارلىتۇ ـ دان قامال ۋۇلۇكەن ساندى مالمەت تۇ ـ عىرىن ورناتىپ، كەدەي وتپاسلارنىڭ ساندى مالمەتىن دەر كەزىندە جاڭالاپ، تۇتاس بارىستىق قاداعالاۋ، ناۋقاس، جۇ ـ مىسىزدىق، مۇگەدەك، اپات، وقۇ سياقتى سەپەپتەردەن قايتالاي كەدەيلەسۇ حاۋىپ ـ قاتەرىنە يكەمدى ساقىتاندىرۇ جۇرگىزىپ، ”بىردە ـ ۋير وتپاسىنىڭ قاعىس قالماۋىنا“ شىنايى كەپىلدىك ەتتى .

”قىزمەت ناقتى، ەڭجەي ـ تەڭجەي بولپ، كۇن لىگەرى كومەكتەسىسەك، سۇ ـ يەمەلدەسەك، قايتالاي كەدەيلەسۇدەن ساقىتانۇ قىزمەتىن ويداعىداي سىتەكۋگە بولادى“ . ـ دەدى ۋتۈنويىالى رايوندىق ونەركاسپ ەكونوميكاسى جانە نىفورماتىيا لاندىرۇدى زەرتتەۋ ورىنىڭ ياركەن ۋىد ـ نى ۋىشۇل ۋبلى قوتان ۱دوڭ قىستاعىندا تۇراتىن ”ۋعسۇ، تىمىدىلىك جاماۋ، توعسە ـ تىرۇ“ قىزمەت اترەتىنىڭ باستىعى رىن يۇڭجىڭ .

يىىل كەدەيلىكتەن ارلىتۇدان قامال ۋۇدىڭ شەشۋشى شايقاس جىلى، وڭتۇستىك شىنجاڭ سىندى وسى ماشاقاتنى ۋتۋيىندى شەشۇ ۋۇشىن، كەدەيلىكتەن ارلىتۇ ”جاۋىد ـ گەرلەرى“ تاسقىنداغان اسقاق نىتامەن، ەسەلەگەن قۇلىشىسىپەن، كەدەيلىكتەن ارلىتۇدان قامال ۋۇ شايقاسىنىڭ وڭتۇستىك شىنجاڭ شايقاس مايدانىنات سالىستى .

(شىنخۇا اگەنتىىڭنىڭ ۋرىمجىدەن بەرگەن خابارى)

شاڭخاي شىنجاڭغا كومەكتەسۇدە تۇتىنۇ ارقلى كەدەيلەردى

سۇيەمەلدەۋدى نىشكەرلىي ورىستەتتى

مەتروعا كىرۇ، قوناق ۋيگە كىرۇ، بانكە ـ گە كىرۇ“ سىندى ”قوس جەلىدە توعىزا كىرۇ“ قىمىلىن جاسامپازدەقىيەن ورىستە ـ تىپ، قوعامدىق كۇشتەردى تولىق اتتا ـ نىسقا كەلتىرىپ، قاشقاردىڭ ەرەكشە ۋبلىل شارۋاشلىق ونمەدەرىن شاڭخايد ـ داعى قالا تۇرغىنئارنا جەتكىزدى . 2019 ـ جىلى شاڭخايدىڭ تۇتىنۇ ارقلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋنىڭ جەتەكتە ـ ۋنىدە قاشقاردىڭ ەرەكشە ۋبلىل شارۋا ـ شلىق ونمەدەرىنىڭ شاڭخايداعى جالبى ساتىلۇ مولشەرى 135 مىڭ تونىناعا جەتەپ، ساتىلۇ سوماسى ۋير مىللىيارد 160 مىللىون يۇاننان استى .

2010 ـ جىلى چاڭا كەزەكتى شىنجاڭغا باعىتامالى كومەكتەسۇ قىز ـ مەتى ورىستەتىلگەننەن بەرى، شاڭخاي قاشقارغا باعىتامالى كومەكتەسۇ بوينىشا لىگەرىندى ـ كەيىندى شىنجاڭغا كو ـ مەكتەسۇگە 1000نان استام كادر دارىد ـ ىندى تاڭداپ جىبەردى، جىىنى 19 مىللىيارد 500 مىللىون يۇان قازىنالىق كومەك قارىجىسىن ورنالاستىردى ، 1180نن استام نىساندى كومەكتەسىپ قۇردى . 1144 قارجى قوسۇ نىسانىن ەنگىزۇگە، 60 مىللىيارد 500 مىللىون يۇان قارىجىنىڭ تىا ـ ناقىتاندىرلۇنا كومەكتەستى، 45 مىڭ ادامدى جۇمىستانۇعا جەبەدى . 2019 ـ جىلى شاڭخاي قاشقار ايماعىنداعى 4 ۋىد ـ دانغا باعىتامالى كومەكتەسىپ، 14 مىڭ وتپاسىنداعى 49 مىڭ ادامدى كەدەيلىك ـ تەن ارلىتتى .

خوۋ جىچۇن مىنانى ۋبىلدىردى؛ بۇل رەتكى قىمىل شاڭخايدىڭ شىنجاڭغا كومەكتەسۇ الدىڭغى شەپ قولباسلىقلىق شىتابىنىڭ ”قوس جەلىدە توعىزا كىرۇ“ تۇتىنۇ ارقلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ چاڭاشا ۋلگىسىنىڭ نىشكەرلىي تەرەگ ـ ەتەتلىۋى، كەڭەيتىلۇى جانە چاڭالق اشۇى، ەلەكتىروندىق ساۋدا تۇعىرىندا ـ عى ۋير توپ كاسپورىندى تۇتىنۇ ار ـ قلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ بايىلىى قىماباسنا جىىناۋدى تۇڭغىش رەت سىناق ەتەپ، جەتەكتەۋ اسەرىن ەسەلەپ كۇشەيتۇگە قۇلىشىدى .

رايونىمىز 1 ـ ماۋسىم“ خالىقارلىق بالالار مەرەكە ـ

سىن قۇتتىقتاۋ قىمىلىن وتكىزدى

دەنە شىنىقتىرىپ جىگەر ـ قايراتىن نە ـ ەيتىۇعا جەتەكتەدى . قىمىل بۇكىل شىنجاڭداعى ۱۲ ۇلت بالالارنىڭ بەل ـ سىنە ۋۇن قوسۇنا يە بولپ، ۋتۇرلى مازمۇنداعى 961 تۇندىندى تاپسىرىپ الدى .

بالالار مەرەكەسىن قۇتتىقتاۋ قىمىلى ايتاقانغانان كەيىن، ۋتۈنويىالى رايوندىق ايەلدەر بىرلەستىگى شىنجاڭ مەدەيتىپىنا داشۇەسىنە قاراستى شىياحانا ـ دان حۇبەيغا كومەككە بارغان ەمدەۋ اترەتىندەگى مۇشەلەردىڭ پەرزەنتتەرد ـ نەن، ۋرىمجى قالالىق بالالار، قامقورلىق ۋيىندەگى بالالاردان، SOS بالالار قىستا ـ رەكەلىك تارتۇ ۇسىندى .

ۋعسۇعا قاراغاندا، ۋتۈنويىالى رايوندىق ايەلدەر بىرلەستىگى بالالار مەرەكەسى كەزىندە قول ۇستامۇ قىمىلىن، مەپىر باعىشتاۋ قىمىلىن، وقۇعا كومەكتەسۇ قىمىلىن، جاسىل نىقالداستىق، كىتاپ ۇسە ـ نىپ ۋيرىن ـ ۋيرى جەبەۋ، دارپتەمە ارقد ـ لى ۋيرىن ـ ۋيرى جەبەۋ سياقتىلاردى ورىستەتەدى ەكەن .

كازەتمىزدىڭ قاشقار تىلىشىلەر پۇنكىتىسەن ۋاڭ جىمىڭ 5 ـ ايدىڭ 31 ـ كۇنى قاشقاردان خابارلايدى . ”اتتانغىدار!“ 5 ـ ايدىڭ 27 ـ كۇنى ساعات 12دەن 30 مىنۇت وتكەندە قاشقار ايماقىق پارىتكوە ـ نىڭ ورنىناسار شۇجىيى، شاڭخايدىڭ شىنجاڭغا كومەكتەسۇ قىزمەتى الدىڭغى شەپ قولباسلىق شىتابىنىڭ باس قولباس ـ شىسى خوۋ جىچۇنىڭ بۇيرىغىمەن، قاشقار ەرەكشە ۋبلىل شارۋاشلىق قوسمە ـ شا ونمەدەرى تولىترا تىبەلنىڭ 5 ۇلكەن جۇڭ ۋتۈمويىبلى گۇدوڪ شالىپ، شاڭ ـ چايغا اتتاندى .

وسى كۇنى شاڭخايدىڭ شىنجاڭغا كومەكتەسىپ قاشقار ايماعىنىڭ كەدەيلىك ـ تەن ارلىتۇدان قامال ۋۇ شەشۇشى شايقا ـ سىنىڭ شەشۇشى جەڭسىنە جەتۇن دەمەپ، تۇتىنۇ ارقلى كەدەيلەردى سۇ ـ يەمەلدەۋ كەلىسىمىنە قول قويۇ جانە ۋىد ـ تومويىل جۇرگىزۇ ساتلى ياركەن ۋدانىنە داعى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ كاسپ باقىشاسىندا وتكىزىلدى .

وسى رەت جىىنى 360 مىللىون يۇاندىق ۋبلىل شارۋاشلىق قوسمىشا ونمەدەرىن ساتىپ ۋۇ كەلىسىمىنە قول قويدىلى، مۇندا شاڭخايداعى تۇتىنۇ ارقد ـ لى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋدەگى ۋتۇ ـ يىندى كاسپورىن — شاڭخاي مىنلۇڭ ونەركاسپ شەكتى سەرىكتەستىگى 100 مىللىون يۇاندىق كەلىسىمگە قىول قويدى . وسىندا اتتانغان 5 ۋتۈمويىبلەد ـ گى زاتتىق ماتەرىيالدار، باستىسى، ياركەن، قاعىلىق، پوسكام، مازالباسى سياقتى 4 ۋداندا وندىرلىگەن بادام، چاڭقاق، شىلان سياقتى ەرەكشە ۋبلىل شارۋاشلىق ونمەدەرى .

2018 ـ جىلدان باستاپ شاڭخايدىڭ شىنجاڭغا كومەكتەسۇ الدىڭغى شەپ قول ـ باسىلىق شىابى تۇتىنۇ ارقلى كەدەيلەر ـ دى سۇيەمەلدەۋدىڭ چاڭاشا ۋلگىسىن بەلسەنە قاراستىرىپ، ”جەلى دە، ناقتى دۇكەن دە بىردەي ارەكەتتەنۇ“ جانە ”ساۋدا ۋمامىنا كىرۇ، ۋلەۋمەتنىڭ ۋماققا كىرۇ، كوكونىس بازارىنا كىرۇ، وركانعا كىرۇ، مەكتەپكە كىرۇ، كاسپورىنعا كىرۇ،

كازەتمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇ ـ رالدارى ۋتىلىشىسى لىياڭ لىچۇا 5 ـ ايدىڭ 31 ـ كۇنى ۋرىمجىدەن خابارلايدى . 5 ـ ايدىڭ 31 ـ كۇنى ”1 ـ ماۋسىم“ خالىقارلىق بالالار مەرەكەسى قارسانغىدا، ۋتۈنويىالى رايوندىق ايەلدەر بىرلەستىگى ۋرىمجى قالاسى شۇبىوگوۋ رايونى شۇيتاشان ۋما ـ عىن باسقارۇ كومىتەتى يىحى ۋلەۋمەتنىڭ ۋىد ـ ماعىنىڭ مادەنىيەت الاڭغىدا ”وتپاسىنان ۇلى سۇيىسەنشىلك تاراتىپ، جانۇيا — وتان ارمانىن بىرگە سىكە اسرايىق“ نەگىزگى تا ـ قىرىمىنداعى ”1 ـ ماۋسىم“ خالىقارلىق بالالار مەرەكەسىن قۇتتىقتاۋ قىمىلىن وتكىزدى .

ىندەتتەن ساقىتانۇ — تىزگىندەۋ كەزىندە بالالاردىڭ وتپاسىنداعى ەرەك ـ شە دەمالىس تۇرمىسىن بايتۇ ۋۇشىن، ۋىد ـ تونويىالى رايوندىق ايەلدەر بىرلەستىگى ”سۇيىسەنشىلك شىنجاڭدا — جەلىدەگى بالالاردىڭ قىسقى لاگەرى“ قىمىلىن ورىستەتەپ، حات جازۇ، سۇرەت سالۇ، كىتاپ وقۇ، ۇنەمى دەنە شىنىقتىرۇ، اسپاز ـ دىق ونەرىن ۋيرەنۇ قىمىلدارىن قانات جاپىدىرۇ ارقلى بالالاردى ۋبىلىم ۋىد ـ رەنۇگە، ونەرلەرىن ۇشتاۋعا، ەڭبەكتى سۇيۇگە، قابىلەتىن كۇشەپتۇگە، ۇنەمى

^[1] شاڭخاي شىنجاڭغا كومەكتەسۇدە تۇتىنۇ ارقلى كەدەيلەردى